

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Elišky Cihlářové a soudců JUDr. Karla Šimky, JUDr. Jaroslava Hubáčka, JUDr. Milady Tomkové a JUDr. Jana Passera v právní věci žalobkyně: **J. I.**, zastoupená JUDr. Milanem Hulíkem, advokátem, se sídlem Bolzanova 1, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 30. 11. 2010, č. j. 28 Az 36/2010 - 32,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti

O d ů v o d n ě n í :

Krajský soud v Brně rozsudkem ze dne 30. 11. 2010, č. j. 28 Az 36/2010 - 32, zamítl žalobu podanou žalobkyní (dále jen „stěžovatelka“) proti rozhodnutí Ministerstva vnitra (dále jen „ministerstvo“) ze dne 12. 7. 2010, č. j. OAM-137/VL-10-ZS09-R2-2008, o neudělení mezinárodní ochrany podle ust. § 12 až § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“). Stěžovatelka požádala o udělení mezinárodní ochrany, protože se nechce vrátit do Nigérie, odkud odjela ze strachu o svůj život, neboť byla svým strýcem, u kterého bydlela po smrti rodičů, pod pohrůžkou vyhození z domu nebo zabití nucena k uzavření manželství s jiným mužem. Krajský soud vzal za prokázané, že v zemi původu stěžovatelky skutečně existují problémy vynucených sňatků, nicméně současně existují instituce, které jsou cíleně zaměřeny na pomoc potenciálním obětem těchto násilností. Je zde i možnost tzv. vnitřního přesídlení, kdy v početné a etnicky různorodé Nigérii je pravděpodobnost nalezení prakticky eliminována. Informace shromážděné ministerstvem ve svém komplexu potvrzují, že i tak závažné problémy, jako je ženská obřízka či vynucené sňatky, lze řešit i vyřešit přímo v zemi původu stěžovatelky. Ta ovšem téměř okamžitě vycestovala, aniž by se předtím pokusila o řešení svých problémů. S ohledem na nevysvětlené rozpory a nesrovnalosti v její výpovědi se krajský soud přiklonil k názoru, že vycestovala vedena vidinou snazšího života v některé z evropských zemí. Plně se ztotožnil se závěrem ministerstva, které ve svém rozhodnutí vycházelo z informací získaných z objektivních a nezávislých zdrojů.

Stěžovatelka v kasační stížnosti podané v zákonné lhůtě uplatnila důvody podle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s. Namítala, že krajský soud převzal chybný přístup ministerstvem, které nezohlednilo její obavy z pronásledování v zemi původu,

když se jimi vůbec nezabýval. Podklady shromážděné ministerstvem přitom obsahují informace svědčící k jejímu prospěchu. V případě, že by přesídlila v rámci Nigérie, není vyloučeno, že by mohla být příbuznými nalezena a poté by mohla čelit sankci za neuposlechnutí pokynů rodiny. Nigérie nevytváří dostatečné mechanismy ochrany vůči takovým nežádoucím jevům. Důvody, pro které byla nucena vycestovat, jsou podřaditelné pod důvody pro udělení mezinárodní ochrany podle ust. § 12 zákona o azylu. Proto navrhl, aby Nejvyšší správní soud zrušil rozsudek krajského soudu a věc mu vrátil mu k dalšímu řízení.

Po konstatování přípustnosti kasační stížnosti se Nejvyšší správní soud ve smyslu § 104a s. ř. s. dále zabýval tím, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatelky. Pokud by tomu tak nebylo, musela by být podle citovaného ustanovení odmítnuta jako nepřijatelná.

Kasační stížnost ve věcech azylu může být přijata k věcnému projednání jen tehdy, jestliže přesahuje vlastní zájmy stěžovatele a rozhodování o ní umožní Nejvyššímu správnímu soudu zároveň plnit obecnější sjednocující funkci v systému správního soudnictví. K tomu dochází v případě, že důvodem podání kasační stížnosti je „(...) *natolik zásadní a intenzivní situace, v níž je – kromě ochrany veřejného subjektivního práva jednotlivce – pro Nejvyšší správní soud též nezbytné vyslovit právní názor k určitému typu případů či právních otázek.* To prakticky znamená, že přesah vlastních zájmů stěžovatele je dán jen v případě rozpoznatelného dopadu řešení právní otázky nad rámec konkrétního případu. Primárním úkolem Nejvyššího správního soudu v tomto řízení je proto nejen ochrana individuálních veřejných subjektivních práv, nýbrž také výklad právního řádu a sjednocování rozhodovací činnosti soudů“ (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2006 č. j. 1 Azs 13/2006 – 41, dostupný na www.nssoud.cz). Takovým případem může být podle citovaného rozsudku také situace, kdy krajský soud nerespektoval ustálenou judikaturu a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu, či hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva. Je však třeba zdůraznit, že Nejvyšší správní soud není v rámci této kategorie přijatelnosti povolán přezkoumávat jakékoliv pochybení krajského soudu, ale pouze pochybení tak výrazné intenzity, o němž se lze důvodně domnívat, že kdyby k němu nedošlo, věcné rozhodnutí krajského soudu by bylo odlišné. Nevýrazná pochybení především procesního charakteru proto zpravidla nebudou dosahovat takové intenzity, aby způsobila přijatelnost následné kasační stížnosti.

Stěžovatelka v kasační stížnosti neuvádí žádné důvody, pro které by měla být její kasační stížnost posouzena jako přijatelná. V daném případě se nejedná o situaci, kdy by předmětné právní otázky nebyly řešeny předchozí judikaturou Nejvyššího správního soudu. Např. v usnesení ze dne 20. 11. 2008, č. j. 9 Azs 73/2008 - 78, www.nssoud.cz, tento soud uvedl, že „*nucené sňatky se vyskytují zejména v severní, muslimské části země a jsou oficiálně zakázány. Aby se ženy vyhnuly nucenému sňatku či ženské obřízce, mohou využít vnitřní emigrace v rámci Nigérie, zejména do Lagosu, kde se jim dostane pomoci.*“ K obdobnému názoru v otázce možnosti vnitřního přesídlení v rámci země původu stěžovatelky dospěl Nejvyšší správní soud i v dalších rozhodnutích. Odkázat lze např. na rozsudek ze dne 24. 1. 2008, č. j. 4 Azs 99/2007 – 93 nebo na usnesení ze dne 22. 10. 2009, č. j. 1 Azs 48/2009 - 72, případně na usnesení ze dne 19. 8. 2008, č. j. 6 Azs 50/2009 – 55, všechna rozhodnutí dostupná na www.nssoud.cz.

Vzhledem k tomu, že se v posuzované věci jedná o opětovné přezkoumání rozhodnutí ministerstva, který při stejných informacích poskytnutých stěžovatelkou rozhodl o její žádosti již 14. 3. 2008 a toto rozhodnutí bylo zrušeno rozsudkem Krajského soudu v Ostravě ze dne 19. 1. 2010, č. j. 60 Az 27/2008 – 45, z důvodu nedostatečného posouzení poměrů v zemi původu stěžovatelky, zabýval se Nejvyšší správní soud otázkou, zda ve světle některé z nově zjištěných informací nevystává potřeba odchýlit se od skutkových závěrů výše citovaných rozhodnutí. Podklady, z nichž vycházelo ministerstvo při svém rozhodování, tvoří zprávy o situaci v zemi původu z let 2008 až 2010, a žádná z nich neobsahuje informace, které by byly v rozporu s rozhodovací praxí Nejvyššího správního soudu nebo by ji zpochybnilly. I když k nuceným sňatkům, především z důvodu chudoby v některých částech Nigérie stále dochází, ženy se jim mohou vyhnout přemístěním na jiné místo v zemi nebo vyhledáním pomoci u jedné z více než 50 nevládních organizací zaměřených na tuto problematiku, z nichž některé poskytují i přístřeší. Otázku násilí na ženách se snaží řešit také nigérijská federální vláda. Většina kostelů v Nigérii poskytuje útočiště obětem násilí, zejména ženám na útěku nebo bez prostředků. Již pouhá rozloha Nigérie a její početné obyvatelstvo jsou faktory, kvůli kterým by bylo pro rodinné příslušníky obtížné najít ženu, která utekla před genderovým násilím (Nigérie – Informace Ministerstva vnitra Velké Británie a Dánské imigrační služby ze dne 29. 10. 2008, Společná britsko-dánská ověřovací mise do Lagosu a Abuje, Nigérie, 9. – 27. 9. 2007 a 5. – 12. 1. 2008).

Za těchto okolností Nejvyšší správní soud konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatelky. Kasační stížnost tedy byla shledána nepřijatelnou, a proto byla podle § 104a s. ř. s. odmítnuta.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 3 větu první ve spojení s § 120 s. ř. s., podle něhož nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 7. dubna 2011

JUDr. Eliška Cihlářová
předsedkyně senátu